

GAZETA POLSKA

Prenumerata w miejscu kwartalnie
złp. 12. — Miesięcznie złp. 4.
Nr pojedynczy gr. 10.

N^{ro} = 280

Prenumerata na prowincji z opłatą
pocztową złp. 20 kwartalnie.

w Warszawie dnia 18 Października 1830 roku w Poniedziałek

WIADOMOSCI HANDLOWE

WARSZAWA. — Na ostatnich targach zbożowych, płacono: Pszenicę 24 do 28, żyto 18 do 19½, jęczmień 12 do 14, owies 9 do 10 zł, za korzec.

HAMBURG, dnia 22 października. — Obligacje udziałowe polskie p. ult. żądano 107, płacono 106¼ za sztukę.

WIADOMOSCI KRAJOWE i ZAGRANICZNE KROLESTWO POLSKIE.

— *Dyrekcja jeneralna stad i stacyj stadnych królestwa Polskiego.* — Podaje do wiadomości powszechnej, iż w zakładzie głównym stada rządowego w mieście Janowie, obwodzie Bialskim, województwie Podlaskim, sprzedawane będą przez licytację w dniu 28 października r. b. zbywające od potrzeby tegoż stada, konie różne w liczbie około sztuk 40, między którymi znajdują się zdadne do chowu i użycia ogiery, kłacze, i zrebęta po ogierach Arabskich i Angielskich pochodzące. — Życzący sobie nabycia koni pomienionych, zechcą przybyć na miejsce w terminie wyżej oznaczonym. — w Warszawie d. 7 października 1830 r. *Dulewski.*

— *Uwiedomienie dla panów młynstrów młynarskich.* — Znaczne bardzo młyny są do najęcia na rok przyszły, bardzo blisko rzeki Narwi za Tykocinem, w stronie gdzie zboże wszelkie nierównie jest tańsze, jak koło Warszawy. Majster młynarz kapitalista mógłby nader wielkie spekulacje robić, gdyż nawet łatwość deflucacji mogłaby mu być zrobiona. Udać się o dalszą informację do murgrabiego pałacu Nr 410 na Krakowskim-przedmieściu.

Wiadomości Warszawskie.

— N. cesarz i król Jmci raczył najłaskawiej upoważnić osoby poniżej wyrażone, do noszenia ozdób orderowych, udzielonych im przez N. króla Jmci Pruskiego, z powodu świeżo zawartej konwencji z Prussami względem nabycia dóbr i funduszków przez bank i instytut Pruskie w królestwie Polskiem posiadanych. JO. xięcia Druckiego-Lubeckiego, ministra prezydującego w kommissji rządowej przychodów i skarbu, orderu Orła Czerwonego klasy 1 z brylantami; JW. hr. Jelskiego, radcę stanu prezesa banku królestwa Polskiego, orderu Orła Czerwonego klasy 2 z gwiazdą; Referendarzy stanu nadzwyczajnych: Sienickiego, Bobrowskiego, Głuszynskiego i Minasowicza, tegoż orderu klasy 3; Urzędników w kommissji rządo-

wój przychodów i skarbu: Alexandra Thisa, Tytusa Potockiego kamerjunkra dworu królewsko Polskiego, tudzież Adama Bagniewskiego, adjunkta banku Polskiego, tegoż orderu klasy 4. Oprócz powyżej wyrażonych ozdób N. król Jmci Pruski udarował raczył tabakierą ozdobioną portretem swym, JW. hr. Jelskiego, radcę stanu prezesa banku Polskiego; tabakierą z brylantami JP. Bouquet, urzędnika w kommissji rządowej przychodów i skarbu; pierścieniem brylantowym JP. Zajczkowskiego, rachmistrza banku Polskiego.

— Hr. Fryderyk Skarbek wyjechał do Petersburga dla zwiedzenia tamtejszych instytutów publicznych, mających poprawę ludzi na celu.

— W gmachach rządowych na Solcu gdzie są tokarnie, świdrują ziemię w studnie Artezyjskie; w głębokości 348 stóp, znaleziono ziemię czarną i białą, która będąc miękką natychmiast twardnieje gdy na wolnem zostaje powietrzu.

— X. Gniewczyński kanonik kapituły Warszawskiej, zakończył życie d. 1 b. m. w Wilnie, gdzie za interessami pojechał.

— W Kaliszu niedawno zakończył życie rektor szkoły wydziałowej tamtejszej Maciej Majewski. Dwadzieścia pięć lat strawił w zawodzie nauczycielskim w Łomży i Sejnach, a w ciągu tego czasu 3 lata jako rektor szkoły wydziałowej w Kaliszu. Poświęcił się naukom przyrodzonym i wiele pracował nad fizyką, pisał w tej nauce wiele uczonych rozpraw i zamyslał wydać fizykę dla szkół wydziałowych, która dotąd w rękopiśmie zostaje.

— W Radomiu żyje pewna panna mająca lat dopiero 10, lecz z twarzy i całego układu ciała, zupełnie do dojrzałej kobiety podobna, tak, że na pierwszy rzut oka sądziłby można, że jest 24letnią panną. Prócz tej przedwczesnej dojrzałości ciała, posiada przytém naturalny rozsądek i rozum, jakiej się tylko doświadczeniem nabywa, tak, że po śmierci matki swojej zarządza całym gospodarstwem domowym i dozoruje młodsze swe rodzeństwo. To nadzwyczajne przejście do stanu dojrzałości kobiety, zaledwie pod równikiem wydarzyć się mogące, zajęło uwagę lekarzy tamtejszych.

— *Chrono Thermometr.* Narzędzie wynalezione przez pana Filippa de Girard naczelnego inżynjera kopalni w królestwie, któremu ten uczony nazwisko chrono-thermometru nadał, wystawionem zostało na widok publiczności. Celem tego dowcipnego wynalazku jest, aby w każdej chwili dnia i nocy, nie tylko temperatura obecna powietrza, lecz téż i dwudziestu czterech poprzedzających godzin znajomą była. Pomiędzy przestronnymi arkadami pierwszego

piętra banku wprost ulicy Senatorskiej, umieszczono przyrządzenie, którego mechanizm ukrywają gustowne lecz proste ozdoby. Gzems na dwóch doryckich kolumnach oparty na dwie części podziela tę arkadę stop 17 wysokości mającą; w górnej części znajduje się zegar brązowy wyzlacany, dźwigany przez dwa polskie orły. Pod gzemsem, pomiędzy filarami, postrzegać się daje tablica, około siedmiu stóp szerokości a sześć wysokości mająca, z dnem srebrnym, otoczona brązowymi wyzlacanemi ramami. Tablicę tę podziela szerokie czarne linje na dwadzieścia cztery poziomych wymiarów, odpowiadających dwudziestu czterem godzinom dziennym, które wskazują liczby złote po obu ich końcach umieszczone. Inne czarne prostopadłe i mniej od pierwszych szerokie podzielają srebrzyste wymiary na sześćdziesiąt i jeden stopni, wskazujących temperaturę od trzydziestu, powyżej aż do trzydziestu stopni poniżej zera. Jaką jest temperatura w czasie każdej z dwudziestu czterech godzin dziennych, wskazuje na każdym srebrnym wymiarze znak czarny zajmujący szerokość jednego stopnia. Tablica podzieloną jest w całej swej wysokości przez wymiary czerwonego metalowego koloru, znaczące od 5 do 5 stopni, za pomocą których bez trudności stosować można znak czarny na każdym wymiarze znajdujący się: z liczbami złotem nakreślonymi na wyższej i niższej części tablicy. W chwili kiedy oznacza godzinę na wyższym zegarze, znika znak wskazujący temperaturę dwudziestą czwartą poprzedzającej godziny, i zastępuje go odpowiedni temperaturze mającej miejsce. Łatwo jest ocenić pożytek jaki nauka meteorologii z wynalazku pana Filipa de Girard odnieść może, zwłaszcza, jeśli za pomocą niektórych takich chronotermometrów, w rozmaitych punktach Europy, a mianowicie w stolicach, zebranych będzie długi szereg jednoczesnych pomiarzeń, któreby wzajemnie z sobą porównane ni zostały.

— W Drukarni N. Glücksberga wyszedł pierwszy oddział, z 2ch tomów złożony, dzieł Krasickiego, żadnym z dotychczasowych wydań nie objęty. Prenumeratowie za złożeniem prenumeraty zł. pl. 6, odebrać go mogą w miejscach w których prenumerowali. Wydawca po ogłoszeniu prospektu otrzymał znaczną ilość utworów Krasickiego z własnoręcznych jego rękopismów wypisanych. A tak dodatkowe tomy zawierać będą następujące dzieła: 1) Zbiór potrzebniejszych wiadomości podług exemplarza blisko tysiącem własnoręcznych dopisów autora pomnożonego. (Wydawca pragnąc ten zbiór ile możności i teraz użytecznym dla młodzieży uczynić, dołączył do niego krótkie przypiski prostujące niekiedy błędny text autora: i ściągające się do odmian politycznych w artykułach geograficznych.) 2) Kazania przy uroczystym obrządku koronacji Stanisława Augusta na króla Polskiego. Kazania wydane w Warszawie u XX. Misjonarzy r. 1819. Jeszcze jedno kazanie z własnoręcznych rękopismów Krasickiego wyjęte. 3) Komedje, Egarz, Solenizant, Statysta, wydane pod nazwiskiem Mowińskiego, tudzież komedje Pieniacze, Frant, Mędrzec i Krosienka z własnoręcznych autora rękopismów wypisane. 4) Z Pisma perjodycznego: *Co tydzień*; wydane przez Krasickiego w Poznaniu w poszytach przeszło arkuszowych w latach 1798 i 1799, artykuły w dotychczasowych wydaniach nie zawarte. 5) Rozprawka pod tytułem: Konsolacja. 6) Kilka bajek i innych poezji dotąd niedrukowanych. 7) Objąsnienie do poezji Krasickiego

przez F. J. Królikowskiego. Pochwała Krasickiego przez Stanisława Potockiego. Uwagi nad dziełami Krasickiego różnych autorów. Wyliczone przedmioty okazują, że liczba tomów, których wielkość i druk odpowiadają wydany w tejże drukarni powszechnie znanym dziełom Krasickiego, wynosić będzie 8 do 9.]

FRANCJA. — Z Paryża, dnia 5 października. — Pan Baudot, dawniejszy członek konwencji i reprezentant narodowy przy wojsku Mozeli i Rennu, przyjechał do Paryża z Bruxelli. — Popioły sławnego malarza David będą przeprowadzone z Bruxelli do Paryża. Po drodze eskortować je będzie gwardja narodowa od miejsca do miejsca. — Przy odlewaniu spiżowego posągu króla Stanisława Leszczyńskiego, mającego 18cie stóp wysokości, mogłoby się było zdarzyć wielkie nieszczęście: pierwszy raz próbowano użyć nowego sposobu do tego odlania. Forma, która się zupełnie udała, i przy wlewaniu masy była próżna, pękła raptem, a rozpalony piasek i wytryskująca gorąca masa, wystawiły na chwilę życie robotników i licznych widzów na niebezpieczeństwo; szczęściem nikt życia nie utracił; kilku tylko robotników zostało mniej więcej skałeczonymi. Poseł Austriacki, hrabia Appony, który także był obecny, nie doznał żadnego szwanku.

Wiadomości dotyczące Algieru.

— Pan Cadet de Vaux mianowany jest merem miasta Algieru. Urząd municypalny składa się z 4 Maurów, z 4 Żydów, 2 Turków i 2 Europejczyków. Wszyscy wykonali przysięgę, a mianowicie na ewangelię, na talmud i alkoran. — Donoszą z Algieru pod d. 20 września: » Jenerał Clausel ogłosił dość znaczne awanse w wojsku; sześciu kapitanów postąpiło na podpułkowników. Do Francji wraca 68 oficerów częścią takich którzy się podali do dymisji, częścią mających prawo do pensji wyśłużonej. Stan moralny wojska poprawił się widocznie od czasu przybycia jenerała Clausel. Umieszczenie jenerała Beyar w miejsce jenerała xięcia Escars sprawiło bardzo korzystny skutek. Ten ostatni udał się podobno do Giberaltaru. Potrzeba jeszcze odmienić jenerała Loverdo, a w tenżas jeden duch narodowości, całe wojsko wyprawy ożywiać będzie. Kommissja śledcza nie ustaje w czynnościach swoich, lecz wszystko zdaje się zapowiadać, że jej usiłowania nie potrafią pożądanego otrzymać skutku. Wszystko, cokolwiek umiano uronić ze skarbów deya, umiano także przez bardzo bezpiecznych ajentów, odesłać pod obcym nazwiskiem do Giberaltaru, Alicante, Barcelony, Neapolu i Livorno. Kommissja zdrowia, której członkami są także panowie Cadet de Vaux, Volland i Bussy, zatrudnia się gorliwie urządzeniem miasta, w sposobie ażeby zdrowsze było. Jakkolwiek bejowie z Oran i Konstantine byli obrażeni przez postępowanie hr. Bourmont, okazują się przeciw przychylnymi dla nas i postanowili nie pomagać w niczem bejowi z Titeri. Urządzenie korpusu krajowców, zwanych Zueras, przyczyni się niemało do rozwinięcia sił wewnętrznych i do ustalenia na zawsze w sposobie trwałym polgi Francuzkiej w Algierze. Wtenżas dopiero będzie można pomyśleć o kolonizowaniu rejencji Algierskiej.

HISZPANJA. — Z Madrytu, d. 27 wrześ. W nocy z 25 na 26 b. m. została tu na chwilę spokojność publiczna naruszona. Dość znaczna liczba ludzi z najniższej klasy mieszkańców,

na czele której znajdowało się kilku ochotników królewskich, udała się na dziedziniec pałacu, wołając pod oknami pokojów królewskich: » Niech żyje król nieograniczony! precz z ministrami! » Natychmiast pośpieszyła warta i pojmała 14 główniejszych wicherzycieli, między którymi był najznakomitszą osobą, sierżant starszy i tambur-major ochotników królewskich, obadwa mieniący się podporami ołtarza i tronu. Było życzeniem ministrów, ażeby winnych oddano pod sąd kryminalny, ale król uważając rzecz całą za nic nieznaczącą, sprzeciwił się temu. Niedługo potem podali się do dymisji, ministrowie: spraw zagranicznych, skarbu i marynarki, czego król nie przyjął. Z powodu tego wypadku podwoił wielkorządca warty, a liczne patrole piesze i konne, przeciągają po mieście w różnym kierunku. Mówią, że pewna korporacja Hiszpańska, będąca w posiadaniu części gruntów całego kraju, rozdziela od niejakiemu czasu znaczne summy pieniężne między wspólstwem i ochotnikami królewskimi. Naczelnicy tego pierwszego zamachu do zrządzenia reakcji, nie występują jawnie, ale są dla tego znani; należą do nich osoby, otaczające w bliskości samego króla.

— *Z dnia 28 września.* Ministrowie zbierają się codziennie, lecz nie jeszcze stanowczego nie postanowiono. — Stronictwo Apostolskie dotąd nie chce dać wiary, ażeby mocarstwa zagraniczne uznały nowy rząd we Francji — Król wydał rozkaz do wszystkich inspektorów jeneralnych wojska, aby mu donieśli bez żadnej ogródki, jak dalece na dobrym duchu wojska polegać można. Wszyscy odpowiedzieli, że oficerom i wojsku zawierzać w zupełności nie można. — Wezwano do Madrytu wszystkich dawnych dowódców gieryllasów stronictwa królewskiego, jak n. p. xiędza Merino, Locho i innych, i poruczono im aby starali się zaciągać ludzi w obronę króla i ołtarza. — Dotąd wydano rozkaz do niektórych tylko włóści przyległych Madrytowi, ażeby ochotnicy królewscy byli w pogotowiu do ruszenia za pierwszym wezwaniem.

NIDERLANDY. — *Z Hagi, d. 6 października.* — Dziś ogłoszono tu następującą odezwę królewską: — » My Wilhelm z Bożej łaski król Niderlandów i t. d. Pozdrawiamy wszystkich, którzy niniejsze pismo widzą, czytają lub słyszą! Wierni przysiędze, którąśmy wykonali prawu zasadniczemu zgodnie z obowiązkami, jakie względem naszych sprzymierzeńców pełnić musieliśmy, nadaremnie dotąd używaliśmy wszelkich środków do przytłumienia zbrojnego powstania w południowych prowincjach. Przez wypadki następujące po sobie z zatrważającą szybkością, postawieni w niemożności zastąpienia wiernych mieszkańców tamecznych od przemocy, czujemy potrzebę dawać teraz wyłącznie baczną na pomysłność tych części królestwa, których niezachwiana wierność do naszego domu i do instytucji porządnego towarzyskiego związku, i teraz snową okazała się w tak nieobojetnym sposobie. Widzicie, jak zabiegaj, przez które poruszono tłum godny ubolewanie, przywiodły do nędzy, nie mogąc się opisać. Rozważaj wasza, uczucie powinności, poznanie prawdy i słuszności, nade wszystko wasza wiara w Boga, będącego mściwielem wszelkiej niesłuszności, ochroniły was od tego, żeście nie zostali uniesieni tym potokiem. Używanie wolności, która w Zjednoczonych Niderlandach przez wieki kwitnęła, byłoby wtedy może na zawsze niepodobnem i zguba wa-

sza byłaby nieuchronną. Mieszkańcy wiernych prowincji! Potrzeba w obecnej chwili sił waszych dla zastąpienia ojczyźnej ziemi waszjej. Stan kraju wymaga tego, aby tym celem nastąpiło prędko powszechne uzbrojenie, i aby ten sam zapał któryście już dawniej okazali, wzniósł się i teraz dla obrony wszystkiego, co dla was jest drogiem i świętem. Na okoliczności, w jakich się teraz znajdujemy, prawo zasadnicze przepisuje noszenie broni, jako jedną z pierwszych powinności wszystkich mieszkańców kraju. Przepis ten zgadza się z życzeniami waszemi. Dobrze! Do broni na usilne żądanie waszego monarchy! Do broni za sprawę porządku i prawa! Do broni z pokornym i błagającym wzniesieniem wzroku do wszechmocnego Boga, który tylekroć już uratował Niderlandy i Oranję. Wzywamy zwierzchników wszystkich administracji miejskich i gminnych, aby natychmiast użyli środków, które im to dobrowolne uzbrojenie stosownie do miejscowości z największym pośpiechem i w sposobie najprzyzwoitszym, uskutecznić można. Wkrótce z naszej strony otrzymają potrzebne przepisy do urządzenia jego. Do pierwszych środków nie potrzeba żadnych szczegółowych rozporządzeń, bo miłość ojezyny mówi każdemu, co najpierw czynić należy. Pismo niniejsze ma być wszędzie jak jest zwyczaj, ogłoszone i natychmiast w gazecie rządowej umieszczone. Działo się w Hadze d. 5 października 1830, a panowania naszego 17go roku. — *Wilhelm.* »

— *Z Antwerpji, dnia 8 października.* — Oto jest odezwa xięcia Oranji: » My Wilhelm xiąże Oranji i Nassau do mieszkańców południowych prowincji królestwa. Mając sobie przez króla ojca naszego, powierzone tymczasowe rządy prowincji południowych, powracamy pośród was z tą nadzieją, że zdołamy przyczynić się do przywrócenia porządku i szczęścia ojezyny. Serce nasze zakrwawia się na wspomnienie cierpień które was dotknęły. Bodajby byliśmy w możności, przy pomocy wszystkich dobrych mieszkańców, uprzędzić nieszczęście które wam zagraża. Zaraz po oddaleniu się naszym od was, nie omisszaliśmy złożyć u podnóżka tronu wynurzonych nam licznym życzeń za rozdzieleniem obu części kraju, które wszakże pod jednym berłem zostawać będą. Te życzenia zostały wysłuchane. Nim jednak ustanowione zostaną przepisy i sposoby, wedle których ważny ten przedmiot na zasadach prawnych, może być do skutku przyprowadzony, do czego pewny przeciąg czasu jest konieczny, udziela tymczasowie N. Pan prowincjom południowym administrację, na czele której ja się znajduję, a która z samych tylko Belgów jest złożoną. Wszelkie sprawy będą przez nią z władzami i z każdym prywatnym załatwiane w imię, którą sami sobie wybieriecie. Wszystkie urzędy od administracji tej zależące, będą udziałem mieszkańców tych prowincji, do których wspomniane urzędy należą. Największa wolność będzie zapewniona w dozorze naukowym wychowania młodzieży. Będą niemniej zaprowadzone jeszcze inne zmiany, odpowiednie życzeniom ludu i potrzebom czasu. Mieszkańcy! aby takowe zamiary spełnione być mogły, nie żądamy od was jak tylko połączenia usiłowań waszych z naszymi, a w takim razie zareczamy wam najzupełniejsze zapewnienie wszystkich przewidywanych politycznych, które przed wydaniem niniejszej odezwy miejsce mieć mogły. Ażeby zaś osiągnęliśmy ten pewnieć cel zamierzony, pragniemy zasięgać rady mężów o-

świeconych i z każdej użytecznej rady ciągnąc korzyście. Powołamy do siebie kilku znakomitych, z swojej miłości ojczyzny znanych mieszkańców. Wszyscy, których podobne ożywiają uczucia, niechaj z zaufaniem zbliżają się do nas. Belgijczykwie! o to są sposoby, przez które mamy nadzieję uratować przy waszej pomocy tę piękną tyle nam drogą prowincję. Dan w Antwerpii d. 5 października r. 1830. *Wilhelm książę Oranji.*» — Ogłoszono także następujące postanowienie J. królewiczowskiej. Mei: » My Wilhelm książę Oranji. Stosownie do postanowienia królewskiego z d. 4 b. m. a mianowicie jego artykułu 4, i stosownie do odezwy naszej z d. 5 b. m.; gdy stałem życzeniem jest naszym otoczyć się mężami światłymi, którzyby postawili nas w możności dopięcia celu w téjże odezwie oznaczonego; po zasięgnięciu zdania ministrów przydanych tymczasowie rządowi naszemu, postanowiliśmy i stanowimy: *Art. 1)* Kommissja doradczą przedstawi nam środki pojednania, jakich obecny stan Belgjów wymaga. *Art. 2)* Ta kommissja składać się będzie: z hrabiego Aerschot, hr. Celles, J. F. Collet, barona Saret de Chokier, Karola Brouckere, Henryka Cogels, W. Goelens, Veranneman, Teofila Fallon, oraz panów Gerlache i Karola le Hon; ten ostatni, o tyle tylko, ile to powierzonym mu przez króla obowiązkom nie będzie przeciwne. Zachowujemy sobie przydać później więcéj członków niniejszej kommissji. *Art. 3)* Ma ona bezzwłocznie być czynną, zaczynając od wyboru swego prezesa i sekretarza. Następnie podzieli się na komitety, z których każdy mieć będzie swego sprawozdawcę. *Art. 4)* Ministrówi stanu księciu Ursel, polecamy wykonanie niniejszego postanowienia, które przez niego ma być kontrasygnowane. Dan w Antwerpii, d. 6 października 1830. «

— *Z Amsterdamu, d. 6 października.* — Ostatnie doniesienia o poruszeniach wojennych są następujące: » Dowiadujemy się z Luxemburga, że twierdza jest dostatecznie opatrzona. Małżonka pojmanego do niewoli generała van Ceen, przybyła do Amsterdamu. Linja celna od strony Niemiec jest w części zniesiona. Dziennik wychodzący p. t. *Catholique* zmienił swój tytuł ale nie zmienił ducha, odtąd będzie się nazywał *Journal de Flandre.* — Miasto Mastycht ogłoszone zostało za będące w stanie oblężenia. — Przez Mons przechodziło 1500 do 1800 ochotników do Brukseli dla pomnożenia szeregów wojska powstańców. Między tymi ochotnikami było bardzo wielu uzdatnionych do rang oficerskich. — Papiery publiczne, a mianowicie Holenderskie, spadają w swój cenie. Tutejsza gazeta handlowa zapewnia, że samo miasto Amsterdam, straciło po dziś dzień 40 do 50 milionów z powodu ostatnich zaburzeń.

— *Tirlemont, dnia 30 września.* — Pozawczoraj byliśmy wystawieni na mocny atak wojska Holenderskiego, liczącego 6000 piechoty i jazdy z artylerją mającą 6 armat. Dowodził nim generał Cort-Heiligers.

— *Z Brukseli, dnia 7 października.* — Mastycht zostało ogłoszone za będące w stanie oblężenia, zaraz po wkroczeniu do niego na dniu 5 b. m. części korpusu generała Cort Heiligers, przez co załoga aż do 9000 wzmocniona została. Druga część tegoż korpusu połączyła się z wojskiem księcia Fryderyka. Podług późniejszych donie-

sień załoga Mastychtu pozostawiwszy tylko 1500 ludzi, cofnęła się do Herzogenbusch. — Officerowie Holenderscy załogi w Philippville, zdradzeni przez stronników Belgickich z téjże załogi, są jeszcze w niewoli wojennej w rejonie warowni. Pan Mellinet generał artylerji Brukselskiej, któremu rząd tymczasowy udzielił dymissję, ogłosił przez gazety, iż nie dziękował za służbę, i bez względu na intrygi i złośliwość doznaną, służyć nie przestanie. — W Ostendzie zaciągnięto na wały nadbrzeżne działa 48funtowe; w tém mieście znaleziono bardzo wielkie zapasy amunicji.

— *Z Gandawy, d. 2 października.* — Ogłoszono tu co następuje: » Magistrat miasta Gandawy (Gent) pośpiesza z doniesieniem obywatelom, że stosownie do układu zawartego na dniu 30 z. m. między władzami wojskowymi i cywilnymi, załoga już opuściła nasze miasto, udając się częścią do Antwerpii, częścią do cytadeli. Magistrat wystąpił deputację do rządu tymczasowego w Brukseli zawiadomieniem o cofnięciu się wojska i wywieszenia kolorów narodowych w mieście naszym; taż deputacja porozumie się zarazem z rządem tymczasowym, względem chwilowych stosunków i potrzeb. — Wojsko wyszło stąd dzisiaj rano i chorągiew Brabancką natychmiast wywiesiono.

PRUSSY. — *Z Berlina, d. 13 października.* — Książę Albrecht Pruski odbył w Potsdamie wjazd uroczysty d. 11 b. m., ze swoją dostojną małżonką księżniczką Niderlandką niedawno zaślubioną. — Król Jmć dał wczoraj posłuchać oie pożegnania panu Book-Taylor, odwołanemu posłowi króla Wielkiej Brytanji, przy dworze tutejszym, i wstępować posłuchanie panu Chad następcy jego. — Monarcha nasz kazał urządzić miejskie towarzystwa bezpieczeństwa w tych miastach, gdzie nie ma załogi wojskowej.

TURCJA. — *Ze Stambułu, dnia 10 września.* — Dnia 23 z. m., znajdowali się ministrowie Partji u posła Rosyjskiego. Nie bez zadziwienia widziano ministrów Turckich udających się pierwszy raz na konferencję do pałacu posła zagranicznego. Przedmiot narady miał się tyczyć powiatów które do Serwji wcielone zostaną, i mówią, że wszystkie trudności zachodzące co do tego punktu traktatu Adrianopolskiego, zostały załatwione. Pełnomocnik Rosyjski, wysłany do oznaczenia granic Grecji, wrócił do Stambułu. Ta czynność została wstrzymana z tego powodu, że kommissarz Francuzki nie sądził się mocnym do działania, nie mając upoważnienia od teraźniejszego rządu Francuzkiego. — W krótkim czasie, bo od odejścia ostatniej poczty, przepłynęło pod Stambułem 200 okrętów rozmaitych bander, z których więksha część udała się do Odessy po zboże.

TEATR NARODOWY. — *Stryjsko-alpejscy śpiewacy* wykonują następujące części muzyczne. — *Kasperek w szczęściu.* — *Tance.*

TEATR ROZMAITOŚCI. — Nowa komedja, *Emma czyli dwie siostry.* — Nastąpi komedjo-opera, *Asmodeuszek.*